

زیست چینه نگاری سازند نایبند در منطقه دنبی (شمال شرق اصفهان)

بر اساس فرامینفرها

◆◆◆◆◆◆

مریم منانی

دکتری، استادیار، دانشگاه پیام نور، گروه علمی زمین شناسی، تهران ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵، ج.ا. ایران

mannani_m@yahoo.com

شهرزاد شرافت

دکتری، استادیار، دانشگاه پیام نور، گروه علمی زمین شناسی، تهران ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵، ج.ا. ایران

sh_sherafat@yahoo.com

◆◆◆◆◆◆

چکیده:

در این تحقیق نهشته های تریاس پسین (نورین و رتین) ناحیه دنبی (شمال شرق اصفهان) مورد مطالعه قرار گرفته است. هدف از این پژوهش تعیین جنس و گونه فرامینفرها در رسوبات سازند نایبند (منطقه دنبی) بوده که در نتیجه آن ۱۴ جنس و ۲۰ گونه مورد شناسایی قرار گرفت. فرامینفرها شامل: *Ophtalimidium* spp., *Ophtalimidium lucidum*, *Paleolithonella* cf. *pminima*, *Glomspira* sp., *Angulodiscus gaschei gaschei*, *Planiinvoluta* sp., *Planiinvoluta carinata*, *Nodosaria nitidana*, *Nodosaria ordinata*, *Nodosaria* spp., *Lenticulina acutiangulata*, *Lenticulina varians*, *Lenticulina* sp., *Galeanella tollmani*, *Glomospirella minima*, *Endothyra* sp., *Austroclomia marschalli*, *Aglutisolena conica*, *Turrisirillina?* *Licia variables*, *Involotina planidiscoides*. بر اساس انتشار چینه نگاری فرامینفرها در سکانس رسوبی تریاس پسین می توان دو بیوزن تجمعی معرفی نمود. با توجه به ظهور و انقراض مجموعه فرامینفرهای فوق، سن نورین به بیوزن تجمعی ۱ و رتین به بیوزن تجمعی ۲ نسبت داده می شود. بنابراین سن سازند نایبند در ناحیه دنبی (شمال شرق اصفهان) نورین - رتین در نظر گرفته می شود.

کلید واژه ها: زیست چینه نگاری، فرامینفر، نایبند، دنبی، تریاس پسین.

Biostratigraphy of Nayband Formation in Donbi area (Northeast of Isfahan),

based on Foraminifera

Maryam Mannani, Shahrzad Sherafat

Abstract: This research sampled and controlled Late Triassic sequences in north of Isfahan, (Donbi area). The purpose of this study was to determine the genus and species of foraminifers in Nayband Formation (Dunbi region), which resulted in identifying 14 genera and 20 species. They included: *Ophtalimidium* spp., *Ophtalimidium lucidum*, *Paleolithonella* cf. *pminima*, *Glomspira* sp., *Angulodiscus gaschei gaschei*, *Planiinvoluta* sp., *Planiinvoluta carinata*, *Nodosaria nitidana*, *Nodosaria ordinata*, *Nodosaria* spp., *Lenticulina*

acutiangulata, Lenticulina varians, Lenticulina sp., Galeanella tollmani. Glomospirella minima, Endothyra sp., Austroclomia marschalli, Aglutisolena conica, Turrisirillina? Licia variables, Involotina planidiscoides. Based on stratigraphic distribution of Foraminifera in the sedimentary sequences of the late Triassic can be introduced two assemblage zone. Due to the appearance and extinction of these Foraminifera, the age of Norian proposed to assemblage zone 1 and Rhaetian to assemblage zone 2. Therefore, the age of Nayband Formation in the Dunbi (northeast of Isfahan) is considered Norian- Rhaetian.

Keywords : Biostratigraphy, Foraminifera, Nayband, Donbi, Late Triassic.

مقدمه :

نام سازند نایبند از کوه نایبند با ارتفاع ۳۰۰۸ متر در شرق دهکده کوچک نایبندان (در جنوب شهرستان طبس) گرفته شده است (شهرابی، ۱۳۷۸). سازند نایبند نخستین بار توسط داگلاس در سال ۱۹۲۹ در ناحیه طبس مورد شناسایی قرار گرفت. رسوبات سازند نایبند با سن تریاس پسین (نورین-رتین) به صورت مجموعه ای از رسوبات تخریبی، کربناته و مخلوط کربناته-آواری در مرکز و شرق ایران گسترش وسیعی دارد و ضخامت این رسوبات در برش الگو در ۲۲۰ کیلومتری جنوب طبس (روستای نایبندان)، به ۳۰۰۰ متر می رسد (Kluyver et al., 1983). ویژگی های سنگ شناسی و رخساره ای این رسوبات در بخش وسیعی از ایران مرکزی مشابه است و معمولاً مشخص کننده رسوبگذاری آنها در محیط های دریایی کم عمق است (Fürsich et al., 2005). در اطراف اصفهان ضخامت سازند نایبند نسبت به مقطع تیپ چندان زیاد نیست (Hautmann, 2001). در شمال و شمال شرق اصفهان ضخامت سازند نایبند به ۶۶۰ متر می رسد (منانی، ۱۳۹۰).

منانی (۱۳۸۹) زیست چینه نگاری و سنگ چینه نگاری نهشته های رتو لیا س منطقه شمال اصفهان را مورد بررسی قرار داد. در شمال اصفهان همانند برش الگو، بخش سیلیسی کلاستیک گلکان در گذر به واحد بیدستان تخریبی-کربناته می باشد و در نهایت به واحدهای تخریبی حوض شیخ، آهک ریفی حوض خان و سیلیسی کلاستیک قدیر تبدیل می شود (Mannani and Yazdi, 2009). روزن بران سازند نایبند در شمال خاوری اصفهان توسط (Senowbari- Daryan et al., 2010) شناسایی گردیدند.

یکی از مناطقی که رسوبات تریاس پسین با رخساره های دریایی کم عمق رخنمون دارد و موضوع این مطالعه است، در ۴۵ کیلومتری شمال شرق اصفهان (جاده آسفالته)، ۵ کیلومتری دهکده دنبی (جاده خاکی) می باشد. مختصات جغرافیایی برش مذکور $37^{\circ} 58' 11'' \text{N}$, $52^{\circ} 46' 40'' \text{E}$ می باشد (شکل ۱). این منطقه از نظر موقعیت زمین شناسی در حاشیه غربی زون ایران مرکزی و در حاشیه جنوبی نقشه زمین شناسی کاشان (۱:۲۵۰۰۰۰) قرار گرفته است (زاهدی و همکاران، ۱۳۷۰).